

Nota de prezentare a proiectului de

Ordin pentru aprobarea tarifului mediu pentru serviciul de transport, a componentelor tarifului de transport de introducere a energiei electrice în rețea (T_G) și de extragere a energiei electrice din rețea (T_L), a tarifului pentru serviciul de sistem și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, practicate de Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” - S.A.

1. Cadrul de reglementare existent și legislația aplicabilă

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” - S.A., în calitate de operator de transport și de sistem (OTS) aplică pentru serviciile pe care le prestează tarife și prețuri reglementate în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 89/2013 privind *aprobarea Contractului-cadru pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice și a serviciului de sistem*, iar acestea sunt stabilite după cum urmează:

- tarifele pentru serviciul de transport sunt determinate pe baza *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 53/2013, publicat în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 472 și 472 bis din 30 iulie 2013, cu modificările și completările ulterioare;

- tarifele pentru serviciul de sistem sunt determinate pe baza *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 87/2013, publicat în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 777 din 12 decembrie 2013, având de asemenea în vedere și modificarea acesteia propusă în proiectul supus dezbaterii publice în perioada 29 martie – 28 aprilie 2017;

- prețul reglementat pentru energia electrică reactivă se determină în conformitate cu prevederile *Metodologiei privind stabilirea obligațiilor de plată a energiei electrice reactive și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 33/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 02 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare.

2. Actele în baza cărora se emite actul administrativ

Ordinul pentru aprobarea tarifului mediu pentru serviciul de transport, a componentelor tarifului de transport pentru introducerea energiei electrice în rețea T_G și pentru extragerea energiei electrice din rețea T_L , a tarifului pentru serviciul de sistem și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, practicate de OTS se emite având în vedere prevederile art. 75 alin. (1) lit. b), art. 76 alin (1), art. 79 alin (3) din *Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale metodologiilor menționate anterior.

3. Actul normativ care conferă ANRE dreptul de a emite actul administrativ

Ordinul pentru aprobarea tarifului mediu pentru serviciul de transport, a componentelor tarifului de transport pentru introducerea energiei electrice în rețea T_G și pentru extragerea energiei electrice din rețea T_L, a tarifului pentru serviciul de sistem și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, practicate de OTS se emite în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. c) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energie, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012*.

4. Motivele de fapt (cauzele) care au condus la emiterea actului administrativ

În conformitate cu prevederile metodologice, tarifele pentru serviciul de transport și de sistem se revizuesc anual. În aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) din *Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*, OTS a transmis solicitarea de revizuire a acestor prețuri și tarife prin scrisorile nr. 12357/03.04.2017, 28751/17.08.2016 și 18441/22.05.2017, înregistrate la ANRE cu nr. 24578/3.04.2017, 59924/22.08.2016 și, respectiv, 36546/23.04.2017, precum și completările solicitate de ANRE, pe cale electronică.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 27/2016, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 477 din 27 iunie 2016, pentru serviciile prestate de OTS începând cu 1 iulie 2016 au fost aprobate următoarele tarife, care sunt valabile până la data de 30.06.2017:

- tariful mediu pentru serviciul de transport al energiei electrice – 18,70 lei/MWh;
- tariful pentru serviciul de sistem – 12,88 lei/MWh, din care 11,58 lei/MWh - pentru serviciile tehnologice de sistem (STS) și 1,30 lei/MWh pentru serviciile funcționale de sistem (SFS).

5. Măsurile propuse prin actul administrativ

Conform solicitărilor transmise, OTS a propus aplicarea începând cu data de 1 iulie 2017 a următoarelor tarife reglementate:

- tariful mediu pentru serviciul de transport al energiei electrice – 18,13 lei/MWh (scădere cu 3,1 % în termeni nominali față de tariful în vigoare) având componenta de introducere în rețea T_G de 1,21 lei/MWh și componenta de extragere a energiei electrice din rețea T_L de 16,81 lei/MWh;
- tariful pentru serviciul de sistem – 12,58 lei/MWh (scădere cu 2,3 %), din care 11,27 lei/MWh pentru STS (scădere cu 2,7 %) și 1,31 lei/MWh pentru SFS (creștere cu 0,7 %).

Astfel, aplicând prevederile metodologice menționate, ANRE a analizat costurile justificate cu prestarea serviciilor de transport și de sistem, a determinat corecțiile anuale, a stabilit și propune aprobarea următoarelor tarife și prețuri reglementate pentru anul tarifar 1 iulie 2017 – 30 iunie 2018:

- tariful mediu pentru serviciul de transport al energiei electrice – 16,86 lei/MWh (scădere cu 9,8 % în termeni nominali față de actualul tarif) având următoarele componente unice pentru toate zonele de rețea din SEN:
 - o componenta de introducere a energiei electrice în rețea – 1,05 lei/MWh, ceea ce conduce la o scădere pentru zonele care aveau această componentă între 13 % și 33 % și o creștere cu 1,05 lei/MWh pentru zonele în care acest tarif zonal era nul;
 - o componenta de extragere a energiei electrice din rețea – 15,73 lei/MWh, ceea ce conduce la o scădere cuprinsă între 2% și 17 % pentru zonele de consum, cu excepția zonei Oltenia unde se va înregistra o creștere cu 3,4 % față de tariful în vigoare.
- tariful pentru serviciul de sistem – 10,52 lei/MWh (scădere cu 18,3 %), din care 9,39 lei/MWh pentru STS (scădere cu 18,9 %) și 1,13 lei/MWh pentru SFS (scădere cu 13,1 %).

- prețul reglementat pentru energia electrică reactivă – 0,05 lei/kVArh, determinat conform prevederilor metodologice menționate la punctul 1 pe baza prețului mediu estimat al energiei electrice active pentru acoperirea consumurilor proprii tehnologice (CPT) în rețeaua electrică de transport (RET), de 178,28 lei/MWh, aprobat pentru anul tarifar 1 iulie 2016-30 iunie 2017.

Această evoluție a tarifelor a rezultat ca urmare a creșterii consumului de energie electrică în anii 2015 și 2016, inclusiv a exportului, a reducerii prețului de achiziție a energiei electrice necesare pentru acoperirea CPT în RET față de prețul prognozat, a reducerii prețurilor de furnizare a STS achiziționate în sistem concurențial, precum și ca rezultat al reducerii semnificative a inflației realizate în anul 2016 și 2017 față de prognozele anterioare ale Comisiei Naționale de Prognoză, utilizate la proiectarea tarifelor. O altă cauză a scăderii tarifelor este nivelul scăzut al investițiilor realizate de OTS, atât pentru serviciul de transport al energiei electrice cât și pentru serviciul de sistem, ceea ce a condus la corecții semnificative ale veniturilor reglementate, prin reducerea costurilor aferente investițiilor nerealizate, acordate ex-ante.

În ceea ce privește reducerea tarifului pentru STS, se menționează că la solicitarea OTS, corecția anuală rezultată ca fiind necesar de aplicat s-a considerat eşalonată pe o perioadă de doi ani, pentru a evita riscul de neasigurare a necesarului de fonduri pentru achiziția STS, mai ales în perioada de iarnă, când se vor suplimenta cantitățile de rezerve necesare pentru siguranța sistemului.

Referitor la recunoașterea unor costuri din creanțe nerecuperate solicitată de OTS, în valoare de 1.856.416 lei pentru serviciul de transport și 4.359.798 lei pentru serviciul de sistem, acestea nu au fost recunoscute, urmând a se analiza posibilitatea de încadrare a acestora în cadrul costurilor justificate, pe baza unor date, informații și documente pe care OTS urmează să le depună suplimentar, la solicitarea ANRE, până la sfârșitul perioadei a treia de reglementare.

În tabelele următoare se prezintă tarifele reglementate propuse spre aprobare și variația acestora față de valorile aflate în prezent în vigoare:

Tariful	Tarife în vigoare în perioada 1 iulie 2016-30 iunie 2017	Tarife propuse pentru perioada 1 iulie 2017 – 30 iunie 2018	Variația tarifelor propuse față de tarifele în vigoare
	lei/MWh	lei/MWh	%
Tariful mediu pentru serviciul de transport:	18,70	16,86	-9,8
Tariful pentru serviciul de sistem, din care:	12,88	10,52	-18,3
• pentru servicii funcționale de sistem (SFS)	1,30	1,13	-13,1
• pentru servicii tehnologice de sistem (STS)	11,58	9,39	-18,9

În conformitate cu prevederile metodologice, o treime din costul de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea consumurilor proprii tehnologice (CPT) în rețeaua electrică de transport (RET), precum și costul pentru eliminarea congestiilor prin redispecerizare, stabilite pentru perioada tarifară 1 iulie 2017 – 30 iunie 2018 se recuperează prin componenta de introducere a energiei electrice în rețea (TG) a tarifului de transport.

Restul venitului reglementat se recuperează prin componenta de extragere a energiei electrice din rețea (T_L) a tarifului de transport. Componentele T_G și T_L sunt unice la nivel de SEN. Astfel, au rezultat următoarele valori:

Zone de introducere a energiei electrice în rețea	Cod zonă	Tarife în vigoare [lei/MWh]	Tarif propus [lei/MWh]	Variație %
Muntenia	1G	0,00	1,05	+
Transilvania Nord	2G	0,00	1,05	+
Transilvania Centrală	3G	0,00	1,05	+
Oltenia	4G	1,16	1,05	-13%
Moldova	5G	0,00	1,05	+
Dobrogea (cu excepția stațiilor Rahman, Tariverde, Stupina)	6G	1,34	1,05	-22%
Dobrogea (stațiile Rahman, Tariverde, Stupina)	7G	1,52	1,05	-31%
Tarif mediu de introducere		0,85	1,05	23%

Zone de extragere a energiei electrice din rețea	Cod zonă	Tarife în vigoare [lei/MWh]	Tarif propus [lei/MWh]	Variație %
Muntenia Nord	1L	18,65	15,73	-16%
Muntenia Sud	2L	18,01	15,73	-13%
Oltenia	3L	15,26	15,73	3,1%
Banat	4L	18,62	15,73	-15%
Transilvania Sud	5L	18,83	15,73	-16%
Transilvania Nord	6L	19,02	15,73	-17%
Moldova	7L	18,95	15,73	-17%
Dobrogea	8L	16,17	15,73	-3%
Tarif mediu de extragere		17,77	15,73	-11%

Ordinul propus spre aprobare conține, prin derogare de la regulile de tranzacționare pe piața de energie electrică referitoare la prețurile din aceste contracte, obligația părților care au încheiat contracte pe termen lung cu livrare după data intrării în vigoare a ordinului, de a înlocui prin act adițional componenta T_G a tarifului care este inclusă în prețul de vânzare, cu componenta de introducere a energiei în rețea T_G aprobată prin prezentul ordin.

6. Analiză de impact:

Se apreciază că impactul global al aplicării de la data de 1 iulie 2017 a noilor tarife propuse spre aprobare (inclusiv a noilor componente unice la nivel național T_G și T_L) va fi acela de reducere a prețurilor energiei electrice la clienții finali, cu cca. 1 %, asigurând în același timp recuperarea integrală a costurilor justificate ale OTS cu prestarea celor două servicii.

Unificarea componentelor de introducere a energiei electrice în rețea T_G și de extragere a energiei electrice din rețea T_L la nivel de țară transpune prevederile *Legii* și va conduce la tratarea nediscriminatorie a clienților serviciului de transport, independent de efectul introducerii, respectiv al extragerii energiei în/din rețea asupra costurilor cu CPT și cu eliminarea congestiilor în RET. Singura creștere înregistrată în cadrul componentelor tarifelor reglementate are loc în zona de extragere Oltenia, unde componenta T_L crește cu 0,48 lei/MWh pentru consumul (energia extrasă) din rețea, creștere care va afecta consumatorii finali mari din zonă.